

Paweł Sosnowski
Maja Zawadzka

Uzyskanie pozwolenia na broń palną – uwarunkowania administracyjnoprawne i medyczne

Obtaining a firearm license – administrative, legal and medical circumstances

Posiadanie i używanie broni palnej stanowi tradycyjnie w polskim systemie prawnym sferę daleko idącej reglamentacji administracyjnoprawnej w celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego. Prawa do posiadania broni nie można zaliczyć do kategorii wolności i praw osobistych obywatela w świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.¹. Dostęp obywatela do broni poddany jest istotnym ograniczeniom, co wynika z monopolu państwa na stosowanie środków przymusu, jak i potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

W niniejszym artykule analizie poddane zostaną wymagania, jakie musi spełnić osoba ubiegająca się o pozwolenie na broń oraz wskazania metodyczne w obszarze badań dla kandydatów, osób posiadających lub dysponujących bronią, które w znacznej mierze eliminują pewne stany medyczne mogące skutkować zagrożeniem bezpieczeństwa jednostkowego lub społecznego. W artykule wskazane zostaną kierunki zmian obowiązujących przepisów prawa krajowego.

Słowa kluczowe: pozwolenie na broń, prawo posiadania broni, medycyna pracy, badanie lekarskie na broń, badanie psychologiczne na broń.

---

¹ Dz.U. Nr 78, poz. 483.

The possession and use of firearms is traditionally a sphere of far-reaching administrative and legal regulation in the Polish legal system in order to ensure safety and public order. The right to possess a gun does not fall under the category of freedom and personal rights of a citizen in the light of the Constitution of the Republic of Poland and the Act on weapons and ammunition. Citizens' access to weapons is subject to significant restrictions, which results both from the state monopoly on the use of coercive measures and the need to ensure security and public order.

In this article, the Polish requirements to be met by a person applying for a firearms license will be analyzed, as well as methodological aspects, administrative and legal conditions. Certain medical and procedural indications for candidates, people who have firearms license result in a lowering the level of security risk to individual or personal dimensions. The article indicates the directions of changes in the applicable provisions of national law.

Key words: a firearms license, the right to possess a firearm, occupational medicine, medical examination for a firearm license, psychological examination for a firearm license.

Pojęcie broni palnej

Bronią w rozumieniu ustawy jest broń palna (w tym broń bojowa, myśliwska, sportowa, gazowa, alarmowa i sygnałowa), broń pneumatyczna, miotacze gazu obezwładniającego, narzędzia i urządzenia, których używanie może zagrażać życiu lub zdrowiu (broń biała, tj. ostrza ukryte w przedmiotach niemających wyglądu broni; kastety i nunczaki; pałki mające zakończenia z ciężkiego i twardego materiału lub zawierające wkładki z takiego materiału; pałki wykonane z drewna lub innego ciężkiego i twardego materiału, imitujące kij bejsbolowy; broń cięciwowa w postaci kuszy; przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej)².

Broń palna natomiast jest zdefiniowana w art. 7. ust. 1 ustawy i zalicza się do niej każdą przenośną broń lufową, która miota, jest przeznaczona do miotania lub może być przystosowana do miotania

---

² Art. 4 ust. 1 Dz.U. z 2020 r., poz. 955.

jednego lub większej liczby pocisków lub substancji w wyniku działania materiału miotającego. Za dający się przystosować do miotania jednego lub większej liczby pocisków lub substancji w wyniku działania materiału miotającego uznaje się przedmiot, który ze względu na swoją budowę lub materiał, z którego jest wykonany, może być łatwo przerobiony w celu miotania. Pojęcie przedmiotu jest szersze od pojęcia „przenośnej broni lufowej”, co powoduje wątpliwość, czy taki przedmiot jest w rozumieniu ustawy bronią palną, skoro ma dotyczyć urządzenia, które nie jest jeszcze do miotania przystosowane, lecz może być łatwo przerobione³.

Zawarta w art. 4 ust. 1 pkt 1 u.b.a. definicja broni palnej stanowi niepełną definicję zakresową, gdyż nie wymienia wszystkich elementów zbioru urządzeń określanych jako broń palna, podając je jedynie przykładowo (o czym rozstrzyga zwrot „w tym”). W rozumieniu ustawy bronią palną są wszystkie urządzenia zaliczone do tej kategorii w art. 4 ust. 1 pkt 1 oraz wszystkie inne urządzenia nienazwane w tej niepełnej definicji zakresowej, które spełniają kryteria definicji treściowej wyrażonej w art. 7 ust. 1 u.b.a. Mogą to być np. nietypowe urządzenia, które pojawiają się z coraz szybszym rozwojem technicznym typów i rodzajów broni, a które nie będąc bronią bojową, myśliwską, sportową, gazową, alarmową i sygnałową, będą wypełniały kryteria ustalone w definicji treściowej zawartej w art. 7 u.b.a. Wskazuje się na problemy z uznaniem za broń palną pewnych rodzajów broni ręcznej nowej generacji, np. broni laserowej⁴.

Otwarty katalog definicji zakresowej broni palnej pozwala objąć nią także tzw. broń samodiałową, trudną czasem do sklasyfikowania w kategoriach broni palnej wyliczonych w art. 4 ust. 1 pkt 1 u.b.a. Jest to broń wytwarzana nielegalnie domowym sposobem. Może być ona uznana za broń palną w rozumieniu ustawy, jednak nie w drodze generalnej oceny, lecz tylko w wyniku badania konkretnego egzemplarza. Do skonstruowania broni samodiałowej mogą być użyte oryginalne części broni fabrycznej, a nawet przerobione na broń palną przedmioty o innym przeznaczeniu (np. klucz, którego tuleja stanowi jednocześnie lufę i komorę nabojeową). Nie ma znaczenia, w jaki sposób urządzenie zostało wykonane – fabrycznie czy samodiałowo⁵. W praktyce można spotkać

---

³ P. Grzegorzcyk, *Wardak Z., Pojęcie broni palnej w prawie karnym*, „Prokuratura i Prawo” 2017/10/85-99 (LEX dostęp: 27.12.2021), a także C. Kąkol, *Ustawa o broni i amunicji. Komentarz*, WKP 2021 (LEX dostęp: 27.12.2021).

⁴ A. Nowosad, *Bójka i pobicie*, LEX 2014 (dostęp: 27.12.2021).

⁵ S. Maj, *Ustawa o broni i amunicji. Komentarz*, LexisNexis 2010 (LEX dostęp: 27.12.2021).

także gadzety o wyglądzie nieprzypominającym broni palnej, lecz działające analogicznie i powodujące takie same skutki, np. „strzelające długopisy”. Konstrukcja niektórych z tych przedmiotów nie przewiduje wszystkich istotnych części broni palnej, traktowane są one jednak w orzecznictwie jako broń palna, gdyż zasada ich działania jest taka sama⁶.

O tym czy dany przedmiot jest bronią rozstrzygają jego cechy i konstrukcja, które wskazują, że stanowi on niebezpieczne dla życia lub zdrowia urządzenie, które na skutek spalenia materiału miotającego jest zdolne do wystrzelenia pocisku z lufy, a przez to rażenia celów na odległość. Broń palna zdefiniowana została jako „przenośna broń lufowa”. To właśnie użycie określenia „broń” wskazuje na pewien minimalny stopień niebezpieczności, którym powinien charakteryzować się przedmiot, aby mógł zostać uznany za broń palną⁷. „Broń” jest w języku polskim definiowana jako narzędzie walki, przedmiot służący do obrony własnej lub do atakowania nieprzyjaciela, oręż. W tym określeniu zawarty jest wymóg wskazanego poziomu niebezpieczności dla życia lub zdrowia. Cechę niebezpieczności broni palnej należy wyprowadzić także z treści przepisów części szczególnej Kodeksu karnego. W tych bowiem typach przestępstw, gdzie broń palna stanowi narzędzie przestępstwa, występuje zwrot „broń palna, nóż lub inny podobnie niebezpieczny przedmiot” (jak w art. 280 § 2 k.k.). Te zasadnicze właściwości broni palnej, obok noża, stanowią również kryterium oceny niebezpieczności innych przedmiotów, przy czym chodzi o „niebezpieczność” ujmowaną *in abstracto*. Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że sam fakt niewyrażenia wprost w redakcji definicji broni palnej elementu jej niebezpieczności, nie oznacza, że ta cecha broni palnej przez ustawodawcę została pominięta⁸.

Kryteria do uzyskania pozwolenia na broń

Zasadnicze znaczenie ma to, że pozwolenie na broń może być wydane tylko wówczas, gdy zaistnieją okoliczności oraz spełnione zostaną

---

⁶ A. Nowosad, *Bójka i pobicie*, LEX 2014 (dostęp: 27.12.2021).

⁷ R. Rejmaniak, *Pojęcie broni palnej*, „Prokuratura i Prawo” 2018/4/78-103 (LEX dostęp: 27.12.2021).

⁸ Zob. uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2004 r., (sygn. akt I KZP 39/03), LEX nr 82446; Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 czerwca 2018 r. (sygn. akt II AKa 111/18), LEX nr 2601849.

warunki ustawowe stanowiące podstawę jego wydania⁹. Zasady dotyczące wydawania i cofania pozwoleń na broń, nabywania, rejestracji, przechowywania, zbywania i deponowania broni i amunicji określa ustawa z 21 maja 1999 r. o broni i amunicji¹⁰ (dalej u.b.a).

Poza wypadkami określonymi w ww. ustawie nabywanie, posiadanie oraz zbywanie broni i amunicji jest zabronione. Dostęp do broni jest reglamentowany a jej nabywanie, posiadanie i zbywanie bez wymaganego pozwolenia jest zabronione i może stanowić przestępstwo z art. 263 k.k.¹¹. Prawodawca ściśle reglamentując cele, na które może być wydane pozwolenie na broń, wskazał szereg wymogów, które muszą być spełnione, aby osoba ubiegająca się o pozwolenie na broń mogła je otrzymać, ewentualnie w przypadku osoby, która takie pozwolenie już uzyskała – aby mogła z niego nadal korzystać. Zgodnie z art. 9 ust. 1 u.b.p. broń palną i amunicję do tej broni można posiadać na podstawie pozwolenia na broń wydanego przez właściwego ze względu na miejsce stałego pobytu zainteresowanej osoby lub siedzibę zainteresowanego podmiotu komendanta wojewódzkiego Policji, a w przypadku żołnierzy zawodowych – na podstawie pozwolenia wydanego przez właściwego komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej. Wyjątki od powyższej zasady przewiduje art. 11 u.b.p.¹².

---

⁹ Wyrok WSA w Warszawie z dnia 29 maja 2017 r. (sygn. akt II SA/Wa 1885/16), LEX nr 2321413. Porównaj uchwałę składu 7 sędziów NSA z dnia 18 listopada 2009 r. (sygn. akt II OPS 4/09); publ. ONSA i WSA 2010 r., nr 1, poz. 5.

¹⁰ T.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 955.

¹¹ Art. 263 k.k. § 1. Kto bez wymaganego zezwolenia wyrabia broń palną albo amunicję lub nią handluje, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. § 2. Kto bez wymaganego zezwolenia posiada broń palną lub amunicję, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. § 3. Kto, mając zezwolenie na posiadanie broni palnej lub amunicji, udostępnia lub przekazuje ją osobie nieuprawnionej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. § 4. Kto nieumyślnie powoduje utratę broni palnej lub amunicji, która zgodnie z prawem pozostaje w jego dyspozycji, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

¹² Zgodnie z art. 11 pozwolenia na broń nie wymaga się w przypadku:

- 1) gromadzenia broni w zbiorach muzealnych na podstawie odrębnych przepisów;
- 2) używania broni w celach sportowych, szkoleniowych lub rekreacyjnych na strzelnicy działającej na podstawie zezwolenia właściwego organu;
- 3) używania broni palnej sygnałowej i alarmowej do celów wzywania pomocy, ratowniczych, poszukiwawczych oraz przez osoby uprawnione do sygnalizacji zawodnikom rozpoczęcia konkurencji sportowej w trakcie zawodów sportowych, jeżeli wymaga ona takiej sygnalizacji;
- 4) dysponowania bronią przez przedsiębiorców dokonujących obrotu bronią i amunicją na podstawie koncesji lub świadczących usługi rusznikarskie na podstawie odrębnych przepisów, o ile jest to związane bezpośrednio z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- 5) dysponowania bronią przekazaną w celu pozbawienia lub potwierdzenia pozbawienia cech użytkowych;
- 6) posiadania broni palnej pozbawionej cech użytkowych;

Możliwość posiadania broni przez określoną osobę (na podstawie wydanego jej pozwolenia) jest zatem wyjątkiem od ogólnego zakazu jej posiadania¹³. Posiadanie broni w Polsce wymaga uzyskania stosownego zezwolenia, a zezwolenie takie może uzyskać jedynie osoba spełniająca wszystkie określone w przepisach prawa kryteria¹⁴.

Ubiegający się o pozwolenie na broń musi:

- 1) wykazać, że nie stanowi zagrożenia dla samego siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego;
- 2) wskazać cel i ważną przyczynę posiadania broni;
- 3) cieszyć się dobrym stanem zdrowia;
- 4) zdać egzamin ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania danej broni oraz z umiejętności posługiwania się tą bronią.

Określone w ustawie zasady nabycia oraz realizacji uprawnienia do posiadania broni zobowiązują właściwe organy do ścisłej kontroli ich przestrzegania oraz do stanowczej reakcji w przypadkach ich naruszenia¹⁵. Do jednej z najbardziej licznych grup mających broń zaliczają się myśliwi (120 tysięcy osób), wobec których wyartykułowano konieczność poddania się obligatoryjnym badaniom lekarskim i psychologicznym do 2023 r.

Brak zagrożenia dla samego siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego

Pozwolenie na broń może uzyskać osoba spełniająca „pozytywne” przesłanki wydania takiego pozwolenia (określone w art. 10 ust. 1 u.b.a.), wobec

---

7) posiadania przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej o średniej wartości prądu w obwodzie nieprzekraczającej 10 mA;

8) posiadania ręcznych miotaczy gazu obezwładniającego;

9) posiadania broni pneumatycznej;

10) posiadania broni palnej rozdzielnego ładowania, wytworzonej przed rokiem 1885 oraz replik tej broni;

11) posiadania broni palnej alarmowej o kalibrze do 6 mm.

¹³ W wyroku WSA w Warszawie z 18.10.2017 r. (II SA/Wa506/17, Legalis) wskazano, że „posiadanie broni nie należy do konstytucyjnie chronionych praw obywatelskich, lecz jest określonym przez ustawodawcę atrybutem władztwa państwowego związanym z przywilejem posiadania broni jako odstępstwa od generalnego zakazu jej posiadania”.

¹⁴ Tak również m.in. S. Hoc, J. Paśnik, P. Szustakiewicz, *Ustawa o broni i amunicji. Komentarz*, C.H.Beck 2020 (Legalis, dostęp: 10.11.2020) oraz B. Kurzępa, *Ustawa o broni i amunicji*, C.H.Beck 2010 (Legalis, dostęp: 10.11.2020).

¹⁵ Wyrok WSA w Warszawie z dnia 29 maja 2017 r. (sygn. akt II SA/Wa 1885/16), LEX nr 2321413.

której nie zachodzą jednocześnie „negatywne” przesłanki uzasadniające odmowę wydania pozwolenia (określone w art. 15 ust. 1 u.b.a.).

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o broni i amunicji, pozwolenie na broń może zostać wydane na rzecz osoby, która nie stanowi zagrożenia dla samego siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego oraz przedstawi ważną przyczynę posiadania broni¹⁶.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 u.b.a. pozwolenia na broń nie wydaje się osobom:

- 1) niemającym ukończonych 21 lat (z zastrzeżeniem art. 15 ust. 2);
- 2) z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (stosownie do art. 3 pkt 1 ww. ustawy osoba z zaburzeniami psychicznymi to osoba chora psychicznie wykazująca zaburzenia psychotyczne, upośledzona umysłowo, wykazująca inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym) lub o znacznie ograniczonej sprawności psychofizycznej;
- 3) wykazującym istotne zaburzenia funkcjonowania psychologicznego (zaburzenia te określone zostały w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 23 grudnia 2005 r. w sprawie wykazu stanów chorobowych i zaburzeń funkcjonowania psychologicznego wykluczających możliwość wydania pozwolenia na broń i rejestracji broni¹⁷);
- 4) uzależnionym od alkoholu lub od substancji psychoaktywnych;

¹⁶ B. Kurzępa, *Ustawa o broni i amunicji*, C.H.Beck 2010, art. 10 (Legalis, dostęp: 10.11.2020) podkreśla, że osoba wnosząca o pozwolenie na broń musi wskazać realne i obiektywne przyczyny uzasadniające potrzebę posiadania broni, S. Hoc, J. Paśnik, P. Szustakiewicz, *Ustawa o broni i amunicji. Komentarz*, C.H.Beck 2020 (Legalis, dostęp: 10.11.2020) wskazują, że „zdaniem ustawodawcy subiektywne odczucie obywatela związane z zapewnieniem sobie bezpieczeństwa przy wykorzystaniu broni palnej nie znajduje aktualnie uzasadnienia”.

¹⁷ Dz.U. z 2006 r. Nr 2, poz. 14. Do stanów chorobowych i zaburzeń funkcjonowania psychologicznego wykluczających możliwość wydania pozwolenia na broń i rejestracji broni, zgodnie z ww. rozporządzeniem, zalicza się:

- 1) organiczne zaburzenia psychiczne włącznie z zespołami objawowymi;
- 2) zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych, z wyłączeniem palenia tytoniu;
- 3) schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii (schizotypowe) i urojenioawe;
- 4) zaburzenia nastroju (afektywne);
- 5) zaburzenia nerwicowe lękowe, obsesyjno-kompulsyjne, dysocjacyjne, pod postacią somatyczną;
- 6) przewlekła reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne;
- 7) przewlekłe zaburzenia behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi z wyłączeniem dysfunkcji seksualnych niespowodowanych zaburzeniem organicznym ani chorobą somatyczną;
- 8) zaburzenia osobowości;
- 9) zaburzenia nawyków i popędów;

- 5) nieposiadającym miejsca stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) stanowiącym zagrożenie dla siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego (skazanym prawomocnym orzeczeniem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; skazanym prawomocnym orzeczeniem sądu za nieumyślne przestępstwo: przeciwko życiu i zdrowiu; przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo gdy sprawca zbiegł z miejsca zdarzenia). Każda osoba, która została skazana za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, stanowi zagrożenie dla siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego. Bez znaczenia są wówczas takie okoliczności jak: pozytywne opinie czy incydentalność i stopień szkodliwości społecznej popełnionego czynu¹⁸.

Cel i ważna przyczyna posiadania broni

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o broni i amunicji pozwolenie na broń wydaje się w szczególności w celu:

- 1) ochrony osobistej,
- 2) ochrony osób i mienia,
- 3) łowieckich,
- 4) sportowych,
- 5) rekonstrukcji historycznych,
- 6) kolekcjonerskich,
- 7) pamiątkowych,
- 8) szkoleniowych.

Użycie w przedmiotowym przepisie zwrotu „w szczególności” przesądza o otwartym katalogu wskazanych w nim celów wydania pozwolenia na broń i możliwości wydania takiego pozwolenia także w innym celu. Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o broni i amunicji za ważną przyczynę posiadania broni uważa się w szczególności:

---

10) zaburzenia preferencji seksualnych (transwestytyzm fetyszystyczny, ekshibicjonizm, oglądactwo, pedofilia, sadomasochizm);

11) upośledzenie umysłowe;

12) całościowe zaburzenia rozwojowe;

13) zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i wieku młodzieńczym.

¹⁸ Wyrok WSA w Warszawie z dnia 15 grudnia 2020 r. (sygn. akt II SA/Wa 964/20), LEX nr 3119149.

- 1) stałe, realne i ponadprzeciętne zagrożenie życia, zdrowia lub mienia – dla pozwolenia na broń do celów ochrony osobistej, osób i mienia;
- 2) posiadanie uprawnień do wykonywania polowania, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów – dla pozwolenia na broń do celów łowieckich;
- 3) udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu o charakterze strzeleckim, posiadanie kwalifikacji sportowych, o których mowa w art. 10b ustawy o broni i amunicji, oraz licencji właściwego polskiego związku sportowego – dla pozwolenia na broń do celów sportowych;
- 4) udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu, którego statutowym celem jest organizowanie rekonstrukcji historycznych oraz zaświadczenie potwierdzające czynny udział w działalności statutowej – dla pozwolenia na broń do celów rekonstrukcji historycznych;
- 5) udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu o charakterze kolekcjonerskim – dla pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich;
- 6) udokumentowane nabycie broni w drodze spadku, darowizny lub wyróżnienia – dla pozwolenia na broń do celów pamiątkowych;
- 7) posiadanie uprawnień, określonych w odrębnych przepisach do prowadzenia szkoleń o charakterze strzeleckim oraz udokumentowane zarejestrowanie działalności gospodarczej w zakresie szkoleń strzeleckich – dla pozwolenia na broń do celów szkoleniowych.

Na wniosek szkoły, organizacji sportowej, Polskiego Związku Łowieckiego, stowarzyszenia obronnego pozwolenie może być wydane osobie mającej ukończone 18 lat, jednak tylko na broń służącą do celów sportowych lub łowieckich (art. 15 ust. 2 u.b.a.).

Stan zdrowia

Na osoby ubiegające się o wydanie pozwolenia na broń (składające wniosek) nałożony został obowiązek poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym (art. 15a ust. 1 u.b.a.). Wyniki ww. badań są podstawą wydania orzeczenia lekarskiego i psychologicznego (art. 15f i art. 15g u.b.a.).

Ustawodawca nałożył także na osoby ubiegające się obowiązek przedstawienia właściwemu organowi Policji orzeczenia lekarskiego i psychologicznego, stwierdzającego, że nie należą do osób wymienionych w ust. 1 pkt 2-4 i potwierdzających, że mogą dysponować bronią.

Przedkładane orzeczenie lekarskie i psychologiczne musi być wydane przez upoważnionego lekarza i upoważnionego psychologa, nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku (art. 15 ust. 3 u.b.a.).

Ustawodawca w art. 15a ust. 2-4 u.b.a. wskazał szczegółowy zakres badania lekarskiego i psychologicznego. Inny sposób wskazania zakresu badań lekarskich i psychologicznych nie jest możliwy chociażby ze względu na specyfikę tego rodzaju badań, które opierają się bardzo często na wiedzy specjalistycznej i doświadczeniu przeprowadzającego te badania.

Ogólny stan zdrowia i przede wszystkim stan psychiczny osoby ubiegającej się o pozwolenie na broń musi gwarantować, że osoba ta będzie posiadała nie tylko umiejętności bezpiecznego posługiwania się bronią (w stosunku do siebie samej i innych osób), lecz także miała rozeznanie co do podejmowanych działań i co do momentu użycia broni (do czego lub kogo strzela). Jednocześnie niezbędne jest panowanie nad emocjami, jakie wywołuje posługiwanie się bronią palną, a co może ulegać zaburzeniom wskutek różnego rodzaju stanów chorobowych.

Zakres badań lekarskich

Badanie lekarskie obejmuje ogólną ocenę stanu zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem układu nerwowego, stanu psychicznego, stanu narządu wzroku, słuchu i równowagi oraz sprawności układu ruchu. Lekarz przeprowadzający to badanie kieruje osobę ubiegającą się na badania psychiatryczne i okulistyczne, a jeżeli uzna to za niezbędne – na inne badania specjalistyczne lub pomocnicze. Ogólnie zakres badań osoby ubiegającej się o pozwolenie na broń jest zbieżny z kwalifikacją na kierowcę zawodowego, co wiąże się z ryzykiem powierzenia dodatkowych uprawnień w kontekście ewentualnych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego¹⁹. Nie ma różnic w badaniu przedmiotowym w zakresie konsultacji laryngologicznej, neurologicznej czy lekarza medycyny pracy posiadającego stosowne dodatkowe uprawnienia. Przegląd

---

¹⁹ Zob. Instytut Medycyny Pracy im. J. Nofera w Łodzi, *Zakres i częstotliwość badań profilaktycznych do celów Kodeksu Pracy. Materiały dla służby medycyny pracy, praca związana z użyciem broni palnej*, <https://npz.net.pl/wp-content/uploads/2020/04/Zakres-i-cz%C4%99stotliwo%C5%9Bc-bada%C5%84.-Materia%C5%82y-edukacyjne-dla-lekarzy-smp.PRACA-ZWI%C4%84ZANA-Z-U%C5%BBYWANIEM-BRONI-PALNEJ.pdf> (dostęp: 01.07.2021).

obowiązujących regulacji prawnych pozwala stwierdzić, że kryteria oceny stanu zdrowia w przypadku kandydata do posiadania broni w przeważającej mierze zależą od decyzji lekarza uprawnionego, co może przemaszać na korzyść myśliwych podlegających temu obowiązkowi w 2023 r. W przypadku kandydatów na kierowców zawodowych kryteria są bardziej jednoznaczne i częściej zastrzone, np. w sytuacji podejrzenia cukrzycy, zdiagnozowanej padaczki następuje dyskwalifikacja. Istotną różnicą w badaniach lekarskich wymienionych grup, na jaką zwraca szczególną uwagę ustawodawca, jest sposób oceny narządu wzroku m.in. poprzez obowiązkowe badanie pola widzenia perymetrem osób ubiegających się o pozwolenie na posiadanie lub dysponowanie bronią²⁰. Można zauważyć konsekwencję ustawodawcy w zachowaniu dotychczasowych kryteriów zdrowotnych dla osób starających się o broń. Nieprawidłowy wynik pola widzenia, który może być spowodowany takimi chorobami jak jaskra lub cukrzyca, dyskwalifikuje do posiadania uprawnień na broń. To samo dotyczy wyniku badania zmierzchowego, które powinno być prawidłowe. Jeśli tak nie jest, to wiąże się to z ryzykiem wypadku w nocy czy po zmierzchu, bowiem ustawodawca nie przewidział możliwości użycia urządzeń wspierających widzenie w nocy (noktowizory etc.) poza wyjątkami dotyczącymi służb (np. Straż Graniczna, Wojsko Polskie). Obecnie obowiązujące przepisy medycyny pracy w zakresie wydawania orzeczeń spełnienia wymagań medycznych i psychologicznych do posiadania lub dysponowania bronią dyskwalifikują również osoby, które utraciły zdolność widzenia na jedno oko. Natomiast zakres dopuszczalnej korekcji wzroku jest dość szeroki dla starszych wiekiem użytkowników broni (od -8,0 D do +8,0 D). W przypadku badań myśliwych należy wziąć pod uwagę dotychczas nieuwzględnioną kwestię polowania z ambon myśliwskich na wysokości powyżej 3 m, zalecając zakres badań jak w przypadku osób pracujących na wysokości. Na ten moment brak jest jakichkolwiek regulacji prawnych w tym zakresie. Czas na wykonanie badań w myśl obecnie obowiązujących przepisów wynosi aż 3 miesiące w porównaniu do kierowców kategorii C lub D, gdzie zakłada się maksymalnie miesiąc.

---

²⁰ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 sierpnia 2019 r. w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób występujących o wydanie pozwolenia na broń lub zgłaszających do rejestru broni pneumatyczną oraz posiadających pozwolenie na broń lub zarejestrowaną broń pneumatyczną (Dz.U. z 2021 r., poz. 2178), zob. <https://medycynapracyportal.pl/wp-content/uploads/aktualnosci/2021/12/01/D2021000217801.pdf> (dostęp:15.06. 2021).

Zakres badań psychologicznych

Badanie psychologiczne obejmuje w szczególności określenie poziomu rozwoju intelektualnego i opis cech osobowości z uwzględnieniem funkcjonowania w trudnych sytuacjach, a także określenie poziomu dojrzałości społecznej tej osoby. Zakres badania psychologicznego może zostać rozszerzony, jeżeli psycholog przeprowadzający to badanie uzna to za niezbędne do prawidłowego określenia sprawności psychologicznej osoby ubiegającej się. Badanie psychologiczne musi zostać przeprowadzone z zachowaniem obiektywności i staranności, a także z zachowaniem zasad etycznych oraz poszanowaniem praw badanego do zachowania tajemnicy²¹. Światowe standardy w zakresie etyki w obszarze działań psychologów stanowią, że udostępnianie elementów postępowania diagnostycznego w ramach kontroli powinno przysługiwać wyłącznie osobom do tego uprawnionym na drodze właściwych procedur administracyjnych²². Każdy stan psychologiczny, który w ocenie uprawnionego psychologa wskazuje na chorobę czy zaburzenia funkcjonowania psychologicznego na podstawie historii leczenia lub badania, wiąże się z wydaniem decyzji o braku możliwości dysponowania albo posiadania broni²³ i nie wymaga dalszych badań psychologicznych (postępowania orzeczniczego). Metodyka badań psychologicznych osób ubiegających się o pozwolenie na broń jest uregulowana i oparta o zasady zgodne z założeniami *evidence based practice*²⁴. Świadczenia w ramach medycyny pracy powinny być realizowane z poszanowaniem praw pacjenta w zakresie oferowanych badań lub konsultacji na drodze orzeczniczej. Rodzaj dokumentacji medycznej, sposób jej przechowywania, udostępniania regulują właściwe przepisy²⁵.

---

²¹ K. Stemplewska-Żakowicz, *Diagnoza psychologiczna. Diagnozowanie jako kompetencje profesjonalne*, Wydawnictwo GWP, Gdańsk 2008, s. 42.

²² E. Zalewska, *Testy psychologiczne – standardy dostępności i legalności w Polsce, Wielkiej Brytanii i USA*, „Psychiatria i Psychoterapia” 2009; t. 5, nr 1-2: artykuł 1; s. 3-12, zob.: psychiatriapsychoterapia.pl (dostęp: 10.03.2021).

²³ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2005 r. w sprawie wykazu stanów chorobowych i zaburzeń funkcjonowania psychologicznego wykluczających możliwość wydania pozwolenia na broń i rejestracji broni, zob.: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20060020014/O/D20060014.pdf> (dostęp: 20.09.2021).

²⁴ J. Steglitz, J.L. Warnick, S.A. Hoffman, W. Johnston, B. Spring, *Evidence-Based Practice*, International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences 2015, 2nd edition, vol. 8, p. 332-338, zob.: https://www.researchgate.net/publication/276203294_Evidence-Based_Practice (dostęp: 29.05.2021).

²⁵ Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U.2020, poz. 849), zob.: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20200000849/O/D20200849.pdf> (dostęp: 18.06.2021).

Do problemów zdrowia psychicznego, wskazujących na ryzyko niebezpiecznego posługiwania się bronią palną, zalicza się następujące zaburzenia:

- a) schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii (schizotypowe) i urojenio-we,
- b) organiczne zaburzenia psychiczne włącznie z zespołami objawowymi,
- c) całościowe zaburzenia rozwojowe,
- d) upośledzenie umysłowe,
- e) zachowania i emocje rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i wieku młodzieńczym,
- f) nerwicowo-lekowe, obsesyjno-kompulsyjne, dysocjacyjne, pod postacią somatyczną,
- g) osobowości,
- h) nastroju (afektywne),
- i) nawyków i popędów,
- j) psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych z wyłączeniem palenia tytoniu,
- k) przewlekająca się reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne,
- l) preferencji seksualnych (transwestytyzm fetyszystyczny, ekshibicjonizm, oglądactwo, pedofilia, sadomasochizm), które wiążą się z impulsywną agresywnością, ryzykiem zagrożenia zdrowia innej osoby,
- m) przewlekłe zaburzenia behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi z wyłączeniem dysfunkcji seksualnych niespowodowanych zaburzeniem organicznym ani chorobą somatyczną.

Uwzględniając planowany czas wejścia w życie klasyfikacji medycznej ICD-11, w kolejnych latach należałoby dokonać aktualizacji wykazu stanów chorobowych i zaburzenia funkcjonowania psychologicznego, uniemożliwiających wydanie pozwolenia na broń czy jej rejestracji²⁶. Podkreśla się ryzyko wzrostu zagrożenia, poziomu niebezpieczeństwa jednostkowego lub społecznego w sytuacji uproszczonego i ułatwionego dostępu do broni w przypadku broni pneumatycznej z uwagi na brak wskazania wykazu stanów chorobowych lub zaburzających funkcjonowanie psychologiczne²⁷.

---

²⁶ W. Gaebel, A. Kerst, *ICD-11 Mental, behavioural or neurodevelopmental disorders: innovations and managing implementation*, „Archives of Psychiatry and Psychotherapy” 2019, 3: 7-12, s. 8, DOI: 10.12740/APP/111494.

²⁷ W. Poznaniak, *Społeczno-psychologiczne aspekty posiadania broni*, „Ruch prawniczy, ekonomiczny i socjologiczny” 2003, rok LXXV, zeszyt 2, s. 272, zob.: https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/5125/1/15_Wojciech_Poznaniak_Spo%C5%82eczno-psychologiczne%20aspekty%20posiadania%20broni_265-277.pdf (dostęp: 20.04. 2021).

Osoby uprawnione do przeprowadzenia badań lekarskich i psychologicznych

Badanie lekarskie przeprowadzić może lekarz, który łącznie spełnia następujące warunki:

- a) co najmniej pięcioletni staż pracy w zawodzie,
- b) specjalizację w dziedzinie: chorób wewnętrznych, medycyny ogólnej, medycyny rodzinnej, medycyny pracy, medycyny przemysłowej, medycyny transportu, medycyny lotniczej, medycyny kolejowej, medycyny morskiej i tropikalnej lub medycyny sportowej,
- c) dodatkowe kwalifikacje z zakresu przeprowadzania badań lekarskich osób ubiegających się (lekarz uzyskuje je po ukończeniu z wynikiem pozytywnym szkolenia z zakresu przeprowadzania badań lekarskich i wydawania orzeczeń lekarskich osobom ubiegającym się),
- d) wpis do rejestru lekarzy upoważnionych prowadzonego przez komendanta wojewódzkiego Policji²⁸.

Badanie psychologiczne przeprowadzić może psycholog, który łącznie spełnia następujące warunki:

- a) dyplom magistra psychologii lub dyplom magistra filozofii chrześcijańskiej ze specjalizacją filozoficzno-psychologiczną uzyskany na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim do dnia 1 października 1981 r. lub dyplom magistra filozofii chrześcijańskiej w zakresie psychologii uzyskany w Akademii Teologii Katolickiej do dnia 31 grudnia 1992 r.,
- b) co najmniej pięcioletni staż pracy w zawodzie, przy czym co najmniej 3 lata w ostatnim pięcioleciu był zatrudniony na stanowisku psychologa,
- c) dodatkowe kwalifikacje z zakresu przeprowadzania badań psychologicznych osób ubiegających się (psycholog uzyskuje je po ukończeniu z wynikiem pozytywnym szkolenia z zakresu przeprowadzania badań psychologicznych i wydawania orzeczeń psychologicznych osobom ubiegającym się),
- d) wpis do rejestru psychologów upoważnionych prowadzonego przez komendanta wojewódzkiego Policji²⁹, który po złożeniu właściwego wniosku i dopełnieniu powyższych wymagań powinien być dokonany przez właściwy organ.

---

²⁸ Art. 15b (Dz.U. z 2020 r., poz. 955).

²⁹ Art. 15c (Dz.U. z 2020 r., poz. 955).

Odwołanie od orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego oraz podmioty uprawnione do jego rozpatrzenia

Zgodnie z art. 15h ust. 1 ww. ustawy od orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego przysługuje odwołanie wnoszone na piśmie. Uprawnienie do wniesienia odwołania posiada osoba ubiegająca się o pozwolenie na broń oraz komendant wojewódzki Policji właściwy ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby (ust. 2). Zgodnie z przyjętą przez ustawodawcę zasadą odwołanie od wyniku badania lekarskiego czy też psychologicznego nie wymaga uzasadnienia, wystarczy jedynie wskazanie, że podmiot uprawniony do jego wniesienia nie zgadza się z wynikami tych badań. Badania powyższe stanowią podstawę do wydania decyzji o pozwoleniu na broń lub o odmowie udzielenia takiego pozwolenia, lub o cofnięciu udzielonego pozwolenia na broń. Podkreślenia wymaga, iż wyniki ww. badań nie są decyzją administracyjną, a złożenie odwołania obligatoryjnie uruchamia procedurę jego weryfikacji przez uprawniony podmiot.

Odwołanie oraz jego uzasadnienie wnosi się w terminie 30 dni od doręczenia orzeczenia za pośrednictwem lekarza lub psychologa, który wydał orzeczenie do jednego z podmiotów odwoławczych, którymi są:

- a) wojewódzkie ośrodki medycyny pracy, a w przypadku gdy odwołanie dotyczy orzeczenia lekarskiego wydanego w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy – instytuty badawcze w dziedzinie medycyny pracy,
- b) jednostki służby medycyny pracy podmiotów leczniczych utworzonych i wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
- c) podmioty lecznicze utworzone i wyznaczone przez Ministra Obrony Narodowej³⁰.

---

³⁰ Zgodnie z Decyzją nr 107/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 21 kwietnia 2016 r. w sprawie wyznaczenia podmiotów leczniczych właściwych do rozpatrywania odwołań od orzeczeń lekarskich i psychologicznych (Dz.Urz. MON. z 2016, poz. 60) są:

- 1) Wojskowy Instytut Medycyny Lotniczej w Warszawie;
- 2) Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SPZOZ w Lublinie;
- 3) Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SPZOZ we Wrocławiu;
- 4) Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SPZOZ w Krakowie;
- 5) Szpital Marynarki Wojennej z Przychodnią SPZOZ w Gdańsku Oliwa;
- 6) Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SPZOZ w Bydgoszczy;
- 7) Kresowy Szpital Wojskowy z Przychodnią SPZOZ w Żarach;
- 8) Szpital Wojskowy z Przychodnią SPZOZ w Elku;
- 9) Szpital Wojskowy z Przychodnią SPZOZ w Szczecinie;
- 10) Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska SPZOZ w Gdyni;

Lekarz lub psycholog, za pośrednictwem którego jest wnoszone odwołanie, przekazuje je z dokumentacją badań do podmiotu odwoławczego w terminie 7 dni od otrzymania odwołania (ust. 4). Ponowne badanie przeprowadza się w terminie 30 dni od otrzymania odwołania.

Podkreślenia wymaga, że ostateczne orzeczenia lekarskie i psychologiczne są niepodważalne i nie podlegają weryfikacji przez organy Policji. Związanie organów Policji ostatecznym orzeczeniem lekarskim i psychologicznym wyklucza możliwość ich oceny w prowadzonych postępowaniach administracyjnych o wydanie lub cofnięcie pozwolenia na broń³¹.

Kontrola dokumentowania badań lekarskich i psychologicznych

Jednocześnie w art. 15i u.b.a. ustawodawca wprowadził instytucję kontroli wykonywania i dokumentowania badań lekarskich lub psychologicznych oraz wydawanych orzeczeń, do której uprawniony jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce wydania orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego.

Wniosek o przeprowadzenie kontroli badań lekarskich lub psychologicznych oraz wydawanych orzeczeń może skierować do wojewody zarówno osoba ubiegająca się o wydanie pozwolenia na broń, jak i organ Policji, przy czym zainicjowanie ww. procedury nie jest obowiązkiem organu, lecz jego uprawnieniem.

Kontrolę przeprowadzają odpowiednio lekarz upoważniony lub psycholog upoważniony, posiadający pisemne upoważnienie właściwego wojewody. Uprawnienia i obowiązki osób upoważnionych przy wykonywaniu

-
- 11) Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska SPZOZ w Białymstoku;
  - 12) Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska SPZOZ w Bielsku-Białej;
  - 13) Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska SPZOZ w Gorzowie Wielkopolskim;
  - 14) Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska SPZOZ w Kielcach;
  - 15) Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska SPZOZ w Koszalinie;
  - 16) Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska SPZOZ w Łodzi;
  - 17) Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska SPZOZ w Poznaniu;
  - 18) Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska SPZOZ w Radomiu;
  - 19) Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska SPZOZ w Rzeszowie;
  - 20) Przychodnia Lekarska Akademii Obrony Narodowej SPZOZ w Warszawie;
  - 21) Specjalistyczna Przychodnia Lekarska dla Pracowników Wojska SPZOZ w Warszawie.

³¹ Por. wyrok NSA z dnia 11 stycznia 2013 r. (sygn. akt II OSK 1663/11), LEX nr 1341568 oraz wyrok NSA z dnia 17 marca 2005 r. (sygn. akt OSK 1273/04), LEX nr 189224.

czynności kontrolnych oraz podmiotów, których czynności są przedmiotem kontroli, określa ust. 4 i 5 art. 15i.

Z przeprowadzonych czynności kontrolnych sporządza się protokół, który zawiera m.in. opis stanu faktycznego, stwierdzone nieprawidłowości, wnioski osób upoważnionych, informację o braku zastrzeżeń albo informację o odmowie podpisania protokołu oraz o przyczynie tej odmowy (art. 15j ustawy).

Z powyższych rozważań wynika, że obowiązujące przepisy ustawy o broni i amunicji powierzają dokonywanie oceny stanu zdrowia fizycznego i psychicznego osób ubiegających się o pozwolenie na broń lub posiadających takie pozwolenie wyłącznie upoważnionym do tego lekarzom i psychologom. Szczególny tryb postępowania przewiduje możliwość składania przez osobę podlegającą badaniom, a także przez organ Policji odwołań od orzeczeń lekarskich i psychologicznych. Regulacja ta, dotycząca czynności specjalistycznych, jakimi są niewątpliwie badania lekarskie, stanowi procedurę odrębną od procedury administracyjnej³². Jest to procedura o charakterze wпадkowym w postępowaniu o wydanie bądź cofnięcie pozwolenia na broń, która została uregulowana w sposób pełny i kompletny. W sytuacji złożenia odwołania od orzeczenia wydanego przez upoważnionego lekarza bądź psychologa procedura ta kończy się wydaniem przez uprawniony podmiot orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego posiadającego walor ostateczności. Powołane wyżej regulacje ustawy o broni i amunicji nie przewidują innego zakończenia postępowania odwoławczego, w szczególności poprzez jego umorzenie – jako bezprzedmiotowego – w sytuacji cofnięcia odwołania. Przepisy kodeksu postępowania administracyjnego nie mają tu zastosowania, zaś podmiot orzekający w trybie odwoławczym (lekarz lub psycholog wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy) nie posiada kompetencji do wydawania rozstrzygnięć przewidzianych w procedurze administracyjnej.

---

³² Por. wyrok NSA z dnia 21 listopada 2012 r. (sygn. akt II OSK 1292/11) oraz wyrok NSA z dnia 13 sierpnia 2014 r. (sygn. akt II OSK 1943/13), zob.: <https://www.orzeczenia.nsa.gov.pl> (dostęp: 23.05.2021).

Egzamin ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania broni oraz z umiejętności posługiwania się bronią

Osoby ubiegające się o wydanie pozwolenia na broń zobowiązane są również zdać egzamin przed komisją powołaną przez właściwy organ Policji ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania danej broni oraz z umiejętności posługiwania się tą bronią (art. 16 ust. 1 u.b.a.). Szczegółowo kwestie egzaminu zostały uregulowane w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 20 marca 2000 r. w sprawie egzaminu ze znajomości przepisów dotyczących posiadania broni oraz umiejętności posługiwania się bronią³³. Egzamin składa się z dwóch części, tj. teoretycznej i praktycznej. Część teoretyczna obejmuje sprawdzenie znajomości przepisów ustawy o broni i amunicji oraz przepisów wydanych na jej podstawie, a także przepisów kodeksu karnego dotyczących przestępstw związanych z bronią. Formą sprawdzenia wiedzy w powyższym zakresie jest test składający się z 10 pytań. Egzaminowany zdaje z pozytywnym wynikiem część teoretyczną, jeśli udzieli prawidłowych odpowiedzi na wszystkie pytania (§ 4 rozporządzenia). Część praktyczna polega na sprawdzeniu przestrzegania szczegółowych zasad zachowania bezpieczeństwa na strzelnicy, umiejętności prawidłowego rozkładania i składania, ładowania i rozładowywania danej broni, postępowania z bronią niesprawną w stopniu uniemożliwiającym dalsze strzelanie, określenia części broni oraz przeprowadzenie sprawdzianu strzeleckiego z użycia danego rodzaju broni. Ta część egzaminu przeprowadzana jest na strzelnicy. Egzaminowany zdaje z wynikiem pozytywnym część praktyczną, gdy wykaże się znajomością ww. zagadnień oraz uzyska ze sprawdzianu strzeleckiego wyniki przewidziane dla danego rodzaju broni (§ 5 rozporządzenia).

Na zakończenie powyższych rozważań należy wskazać, że z wymogu uzyskiwania pozwolenia na posiadanie broni oraz uzyskiwania orzeczeń lekarskich i psychologicznych zwolnione są osoby chcące posiadać broń palną czarno-prochową rozdzielnego ładowania wytworzoną przed 1885 r. oraz repliki tej broni.

---

³³ T.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1756.

Organ wydający i forma wydania pozwolenia na broń

Pozwolenie na broń wydawane jest przez właściwego komendanta wojewódzkiego Policji ze względu na miejsce stałego pobytu osoby lub siedzibę podmiotu, a w przypadku żołnierzy zawodowych przez właściwego komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej.

Podkreślenia wymaga okoliczność związania organów wydających pozwolenia na broń obowiązującymi przepisami oraz brak ich uznaniowości w tym zakresie, a co za tym idzie – konieczność wydania takiego pozwolenia osobom spełniającym wszystkie ustawowe przesłanki³⁴.

Pozwolenie na broń wydawane jest w formie decyzji administracyjnej. W decyzji tej określa się cel, w jakim pozwolenie zostało wydane oraz rodzaj i liczbę egzemplarzy broni (art. 12 ust. 1 u.b.a.). Na wniosek osoby posiadającej pozwolenie na broń wydaje się zaświadczenie uprawniające do nabycia rodzaju i liczby egzemplarzy broni – zgodnie z pozwoleniem – i amunicji do tej broni (art. 12 ust. 2 u.b.a.).

Ww. organy uprawnione są także do cofnięcia pozwolenia na broń. Sprawy cofnięcia pozwolenia na broń nie pozostawiono uznaniu organu. Brzmienie przepisu art. 18 ust. 1 u.b.a. „cofa pozwolenie na broń” oznacza, że decyzja w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń nie jest decyzją wydawaną w granicach uznania administracyjnego, lecz ma charakter decyzji związanej. Przepis ten nakłada na organ Policji obowiązek wydania decyzji o cofnięciu pozwolenia na posiadanie broni w przypadku zaistnienia przesłanek określonych w tej normie prawnej, w tym w art. 15 ust. 1 pkt 2-6 tej ustawy.

W związku z powyższym organ nie jest zobowiązany do badania, czy dana osoba stanowi zagrożenie dla porządku i bezpieczeństwa publicznego, uzasadniające cofnięcie jej pozwolenia na broń, gdyż stosownej oceny dokonał już ustawodawca. Katalog wymieniony w tym przepisie ma obecnie charakter zamknięty.

Podkreślić należy, że decyzja o cofnięciu pozwolenia na broń nie ma charakteru środka karnego, lecz administracyjnoprawny. Ustawodawca uznał bowiem, że fakt skazania prawomocnym orzeczeniem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe jest

---

³⁴ Tak m.in. S. Hoc, J. Paśnik, P. Szustakiewicz (Ustawa..., wstęp, Legalis, dostęp: 10.11.2020), którzy podkreślają, że „niedopuszczalne powinno być odmawianie lub zawężanie prawa do posiadania broni osobom spełniającym przesłanki ustawowe przez organy wydające pozwolenia na broń. Aktualne normy ustawy o broni i amunicji zdecydowanie odwołują się do obiektywnych i weryfikowalnych kryteriów (...)”.

samoistną przesłanką do cofnięcia pozwolenia na broń. Popętnienie bowiem wskazanych czynów (ich dokonanie) świadczy, że dana osoba nie daje rękojmi zachowania postawy, jaką dochowywać – w ocenie ustawodawcy – powinien posiadacz broni.

Przedmiotem postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń jest jedynie ustalenie, czy zachodzą określone w ustawie o broni i amunicji przesłanki do cofnięcia pozwolenia, a zatem czy skazanie za przestępstwo spełnia wymogi określone w art. 15 ust. 1 pkt 6 wskazanej ustawy. Ustalenie, że skarżący został skazany za przestępstwo umyślne jest dla organów Policji wiążące w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń³⁵.

Zgodnie z art. 18 ust. 5 pkt 2 tej ustawy właściwy organ Policji może cofnąć pozwolenie na broń w przypadku naruszenia przez osobę posiadającą pozwolenie obowiązku poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym, i przedstawienia orzeczeń lekarskiego i psychologicznego, o których mowa w art. 15 ust. 3-5 ustawy. Z kolei przepis art. 15 ust. 4 powołanej ustawy nakłada na osoby posiadające pozwolenie na broń m.in. w celach łowieckich obowiązek przedstawiania raz na pięć lat właściwemu organowi Policji aktualnego orzeczenia lekarskiego i psychologicznego, wydanego przez upoważnionego lekarza i psychologa, potwierdzającego, że mogą one dysponować bronią. Z powyższego wymogu zwolnieni są posiadacze pozwoleń na broń określeni w art.10 ust. 2 pkt 4-8 u.b.a., tj.: sportowcy, rekonstruktorzy historyczni, kolekcjonerzy.

Niewykonanie obowiązku określonego w art. 15 ust. 4 u.b.a., tj. obowiązku poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym oraz przedstawienia orzeczeń lekarskiego i psychologicznego, jest podstawą obligatoryjnego cofnięcia pozwolenia na broń.

Obowiązek badań okresowych

Z uwagi na właściwości broni palnej i zagrożenie, jakie niesie sam fakt jej posiadania przez osobę nieodpowiednią, ustawodawca w ustawie z 21 maja 1999 r. o broni i amunicji wyłączył możliwość posiadania pozwoleń (tj. nie tylko ich wydawania, lecz także obowiązek cofania wcześniej wydanych) osobom, których m.in. właściwości psychofizyczne

---

³⁵ Wyrok WSA w Warszawie z dnia 15 grudnia 2020 r. (sygn. akt II SA/Wa 964/20), LEX nr 3119149.

i psychologiczne nie dają odpowiednich w tym zakresie gwarancji. Należy podzielić pogląd wyrażony w dotychczasowym orzecznictwie (m.in. w uzasadnieniu wyroku WSA w Warszawie z 26 października 2006 r., sygn. VI SA/Wa 1464/06, niepubl.), iż sam fakt uzyskania prawomocnego, negatywnego wyniku badania psychologicznego jest okolicznością wystarczającą do cofnięcia pozwolenia na broń myśliwską. Wynik badań lekarskich i psychologicznych nie jest przy tym okolicznością stałą i ustaloną raz na zawsze, i w zależności od stanu zdrowia badanego może ulegać zmianom. Dlatego co do zasady orzeczenie lekarskie i psychologiczne w każdym trybie, a szczególnie odwoławczym, nie może w sposób bezterminowy i ostateczny zamykać drogi do posiadania (dysponowania) bronią.

Część grup (np. myśliwi) było zwolnionych z obowiązku regularnego przedstawiania aktualnych (co pięć lat) zaświadczeń lekarskich i psychologicznych do marca 2011 r. Nie oznaczało to jednak, że nie istniały niezależne od siebie podstawy żądania przez właściwy organ Policji od osoby posiadającej pozwolenie na broń przedstawienia zaświadczenia lekarskiego co do stanu zdrowia ogólnego i psychologicznego. Na organ nałożony został obowiązek (art. 15 ust. 5 u.b.a.) wezwania każdej osoby (tym razem bez wyjątku) do przedstawienia stosownego zaświadczenia o stanie zdrowia, tj. w przypadku ujawnienia przez organ jakiegokolwiek okoliczności uzasadniającej w sposób dostateczny podejrzenie, iż posiadająca zezwolenie na broń osoba należy do kręgu osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 ustawy o broni i amunicji³⁶.

Od 10 marca 2011 r. osoba posiadająca pozwolenie na broń wydane w celu określonym w art. 10 ust. 2 pkt 1-3 obowiązana jest raz na 5 lat przedstawić właściwemu organowi Policji orzeczenia lekarskie i psychologiczne, o których mowa w ust. 3, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem tego terminu. W przypadku wydania orzeczenia stwierdzającego, że należy ona do osób wymienionych w ust. 1 pkt 2-4 i że nie może dysponować bronią, lekarz upoważniony lub psycholog upoważniony są obowiązani zawiadomić o tym właściwy organ Policji (art. 15 ust. 4 u.b.a. – wszedł w życie 10 marca 2011 r. – Dz.U. z 2011 r. Nr 38, poz. 195).

W przypadku ujawnienia okoliczności dostatecznie uzasadniających podejrzenie, iż osoba posiadająca pozwolenie na broń lub zarejestrowaną

---

³⁶ Wyrok NSA z dnia 23 czerwca 2008 r. (sygn. akt II OSK 696/07), LEX nr 525794.

broń pneumatyczną należy do osób wymienionych w ust. 1 pkt 2-4, właściwy organ Policji może zobowiązać tę osobę do niezwłocznego poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym i przedstawienia wydanych orzeczeń. W przypadku wydania negatywnego orzeczenia lekarz lub psycholog zobowiązany jest zawiadomić o tym właściwy organ Policji (art. 15 ust. 5 u.b.a.).

Skutkiem niepoddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym albo nie przedstawienia orzeczeń lekarskich lub psychologicznych (sytuacja taka może mieć miejsce w przypadku negatywnych wniosków wynikających z tych orzeczeń), albo negatywnego orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego jest obligatoryjne cofnięcie pozwolenia na broń.

W przypadku niektórych grup posiadaczy broni (np. myśliwi) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/853 z dnia 17 maja 2017 r. nakłada realizację obligatoryjnych badań lekarskich i psychologicznych do 2023 r. Większość państw członkowskich w krajowym prawodawstwie wymaga przedłożenia opinii dotyczącej stanu psychofizycznego (między innymi np. Francja, Węgry, Wielka Brytania, Rumunia, Portugalia, Słowacja, Chorwacja, Litwa, Łotwa, Polska, Ukraina) w postaci obligatoryjnej konsultacji psychiatrycznej, psychologicznej albo procedur w trybie administracyjnym, wykluczających podejrzenie występowania zaburzeń zdrowia psychicznego³⁷.

Podsumowanie

Ustawodawca nie różnicuje pozycji prawnej osób ubiegających się o pozwolenie na broń ze względu na cel (art. 10 ust. 2) i ważną przyczynę posiadania broni (art. 10 ust. 3), a także nie różnicuje pozycji prawnej osób zobowiązanych do badań okresowych. Wszystkie osoby posiadające broń do celów wskazanych w art. 10 ust. 2 pkt 1-3 u.b.a., tj. ochrony osobistej, ochrony osób i mienia, łowieckich, zobowiązane są do ich wykonania i przedłożenia raz na 5 lat. Dodatkowo warto nadmienić, iż przedstawiciele służb mundurowych są zwolnieni z badań na broń używaną do celów służbowych, ponieważ na podstawie właściwych przepisów

---

³⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/853 z dnia 17 maja 2017 r. zmieniająca dyrektywę Rady 91/477/EEG w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni (Tekst mający znaczenie dla EOG, zob.: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/29f12e83-4051-11e7-a9b0-01aa75ed71a1/language-pl> (dostęp: 13.02.2021).

dla MON³⁸ i MSWiA³⁹ zdolność do służby określają komisje lekarskie do tego powołane.

Ustawodawca różnicuje natomiast posiadaczy broni, bowiem z obowiązku przedłożenia orzeczeń lekarskiego i psychologicznego są zwolnione osoby posiadające broń w celach sportowych, rekonstrukcji historycznych, kolekcjonerskich, pamiątkowych, szkoleniowych. Biorąc za podstawę kryterium bezpieczeństwa, jak się wydaje, jest to w pełni uzasadnione. Dysponowanie bronią w ww. celach stwarza bowiem znacznie mniejsze zagrożenie dla osób postronnych, niż ma to miejsce w przypadku jej używania m.in. w celach łowieckich. Broń używana w celach szkoleniowych i sportowych generalnie może być używana tylko na strzelnicach czy podczas zawodów. Broń wykorzystywana w celach rekonstrukcji historycznych jest używana w ramach zorganizowanych i zabezpieczonych pokazów z zachowaniem szczególnych zasad bezpieczeństwa. Broń do celów kolekcjonerskich i pamiątkowych jest po prostu przechowywana, kolekcjonowana.

Rozważenia przez ustawodawcę wymaga objęcie obowiązkiem uzyskania pozwolenia przez osoby chcące posiadać broń czarno-prochową, będącą rodzajem broni palnej, w której wystrzelenie pocisku jest efektem gwałtownego spalania czarnego prochu. W Polsce posiadanie broni czarno-prochowej ładowanej amunicją rozdzielnego ładowania, wyprodukowanej przed 1885 r. lub jej repliki, a także pocisków, kapiszonów, jest legalne i nie jest konieczna w tym przypadku żadna czynność prawna, tj. rejestracja, uzyskanie zezwolenia, jak również konieczność prowadzenia badań lekarskich lub uzyskania orzeczenia lekarskiego i psychologicznego itp. Dotyczy to również broni wielostrzałowej, np. rewolwerów, takich jak Colt Navy 1851. Podjęto projekt z ramienia MSWiA dotyczący wymogu badań orzeczniczych w przypadku reprodukcji broni czarno-prochowej rozdzielnego ładowania, lecz wywołało to w 2018 r. dyskusje i interpelacje dotyczące ograniczania społeczeństwu dostępu do broni⁴⁰. W myśl nowej dyrektywy unijnej istnieje konieczność monito-

³⁸ Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 5 maja 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie orzekania o zdolności do zawodowej służby wojskowej oraz właściwości i trybu postępowania wojskowych komisji lekarskich w tych sprawach (Dz.U.2020, poz. 811), zob.: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.WDU20200000811/O/D20200811.pdf> (dostęp: 14.11.2021).

³⁹ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 października 2018 r. w sprawie wykazu chorób i ułomności, wraz z kategoriami zdolności do służby w Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służbie Ochrony Państwa (Dz.U. 2018, poz. 2035), zob.: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180002035> (dostęp: 14.11.2021).

⁴⁰ T. Rzymkowski, *Interpelacja poselska nr 25770 z 03.09.2018 r. do ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie przygotowywanych zmian w zakresie dostępu do broni*, zob.: <https://sejm.gov.pl/sejm8.nsf/interpelacje>

rowania kolekcjonerów, sprzedawców i zbiorów broni poprzez wydawanie pozwoleń na broń, np. kategorii A w celach historycznych, badawczych, edukacyjnych, kulturowych czy szkolenia wojskowego (w tym broni czarno-prochowej).

Dywigując nad zakresem praw obywateli do posiadania broni, należy uwzględnić przede wszystkim adekwatny poziom aktualnej wiedzy w tym obszarze, rozumienie zasadności procedur orzeczniczych lub administracyjnych i szkoleń kształtujących poziom umiejętności służący bezpiecznemu jej użytkowaniu. Psychoedukacja powinna stanowić ważny element tego procesu, dzięki czemu możliwe staje się minimalizowanie konsekwencji, wynikających z ryzyka nieprawidłowego wykorzystania broni (tzw. „efekt broni”). Z perspektywy bezpiecznego posługiwania się bronią oraz szczególnego, tj. wagi, jaką przykłada ustawodawca do eliminowania zagrożeń związanych z zaburzeniem stanu zdrowia, należy wskazać na istotną i aktualnie obowiązującą lukę prawną, systemową w tym zakresie. Obecnie lekarz (np. psychiatra, medycyny pracy, POZ) czy inny specjalista (np. psychologa, psychoterapeuta), który w drodze innych niż orzecznicze świadczonych usług medycznych poweźmie informację o zaburzonym stanie zdrowia oraz równocześnie posiadaniu lub dysponowaniu przez swojego pacjenta bronią, z uwagi na tajemnicę o stanie zdrowia nie może powiadomić właściwego organu wydającego pozwolenie na broń (np. stan zdrowia pacjenta może się pogorszyć, lecz bez sygnałów stanowienia zagrożenia dla zdrowia lub życia jego czy innych osób, więc istnieje obowiązek zachowania tajemnicy⁴¹). Zupełnie inne regulacje obowiązują w przypadku kierowania pojazdami, gdzie stan zdrowia osoby w postaci stwierdzenia padaczki jest zgłaszany przez lekarza staroście, a uprawnienia do prowadzenia pojazdu (prawo jazdy) w uzasadnionych sytuacjach jest cofane⁴². Część istniejących w ramach orzecznictwa regulacji prawnych można w przedmiotowym obszarze po prostu implementować, korzystając ze sprawdzonych rozwiązań.

.xsp?view=5&cat=Rzymkowski%20Tomasz&id=332 (dostęp: 13.02.2021).

⁴¹ Komunikat Narodowego Funduszu Zdrowia, *Prawo do tajemnicy informacji z nim związanych*, strona NFZ, zob.: <http://www.kpk.nfz.gov.pl/index.php/pl/16-pl/kpk/35-prawo-pacjenta-do-tajemnicy-informacji-z-nim-zwiazanych.html> (dostęp: 29.08.2021).

⁴² Zob. Odpowiedź podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia – z upoważnienia ministra – na interpelację nr 10740 w sprawie interpretacji przepisów dotyczących obowiązku informowania przez szpitale wydziałów komunikacji o mdleniach kierowców i kandydatów na kierowców, zob.: <https://www.sejm.gov.pl/sejm7.nsf/InterpelacjaTresc.xsp?key=320AD354> (dostęp: 14.08.2021).

Bibliografia

Literatura:

- Gaebel W., Kerst A., *ICD-11 Mental, behavioural or neurodevelopmental disorders: innovations and managing implementation*, „Archives of Psychiatry and Psychotherapy” 2019, 3: 7-12.
- Grzegorzczak P., Wardak Z., *Pojęcie broni palnej w prawie karnym*, „Prokuratura i Prawo” 2017/10/85-9.
- Hoc S., Paśnik J., Szustakiewicz P., *Ustawa o broni i amunicji, Komentarz*, C.H.Beck, 2020.
- Kąkol C., *Ustawa o broni i amunicji. Komentarz*, Wolters Kluwer 2021.
- Kurzępa B., *Ustawa o broni i amunicji*, C.H.Beck 2010.
- Maj S., *Ustawa o broni i amunicji. Komentarz*, LexisNexis 2010.
- Nowosad A., *Bójka i pobicie*, LEX 2014.
- Poznaniak W., *Społeczno-psychologiczne aspekty posiadania broni*, „Ruch prawniczy, ekonomiczny i socjologiczny” 2003, rok LXV, zeszyt 2.
- Rejmaniak R., *Pojęcie broni palnej*, *Prokuratura i Prawo*” 2018/4/78-103.
- Steglitz J., Warnick J.L., Hoffman SA, Johnston W., Spring B., *Evidence-Based Practice*, „International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences” 2015, 2nd edition, vol. 8.
- Stemplewska-Żakowicz K., *Diagnoza psychologiczna. Diagnozowanie jako kompetencje profesjonalne*, Wydawnictwo GWP, Gdańsk 2008.
- Zalewska E., *Testy psychologiczne – standardy dostępności i legalności w Polsce, Wielkiej Brytanii i USA*, „Psychiatria i Psychoterapia” 200, t. 5, nr 1-2.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz.U. z 2020 r., poz. 955).
- Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U. z 2020 r., poz. 849).
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/853 z dnia 17 maja 2017 r. zmieniająca dyrektywę Rady 91/477/EWG w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2005 r. w sprawie wykazu stanów chorobowych i zaburzeń funkcjonowania psychologicznego wykluczających możliwość wydania pozwolenia na broń i rejestracji broni (Dz.U. z 2006 r., nr 2, poz. 14).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 października 2018 r. w sprawie wykazu chorób i ułomności, wraz z kategoriami zdolności

do służby w Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służbie Ochrony Państwa (Dz.U. z 2018 r., poz. 2035).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 sierpnia 2019 r. w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób występujących o wydanie pozwolenia na broń lub zgłaszających do rejestru broń pneumatyczną oraz posiadających pozwolenie na broń lub zarejestrowaną broń pneumatyczną (Dz.U.2021, poz. 2178).

Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 5 maja 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie orzekania o zdolności do zawodowej służby wojskowej oraz właściwości i trybu postępowania wojskowych komisji lekarskich w tych sprawach (Dz.U. 2020, poz. 811).

Decyzja Nr 107/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 21 kwietnia 2016 r. w sprawie wyznaczenia podmiotów leczniczych właściwych do rozpatrywania odwołań od orzeczeń lekarskich i psychologicznych (Dz.Urз.MON z 2016 r., poz. 60).

Orzeczenia sądów:

Uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2004 r., (sygn. akt I KZP 39/03), LEX nr 82446.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 czerwca 2018 r. (sygn. akt II AKa 111/18), LEX nr 2601849.

Wyrok NSA z dnia 17 marca 2005 r. (sygn. akt OSK 1273/04), LEX nr 189224.

Wyrok NSA z dnia 23 czerwca 2008 r. (sygn. akt II OSK 696/07), LEX nr 525794.

Uchwała NSA z dnia 18 listopada 2009 r., (sygn. akt II OPS 4/09), publ. ONSA i WSA 2010 r., nr 1, poz. 5.

Wyrok NSA z dnia 21 listopada 2012 r. (sygn. akt II OSK 1292/11) CBOSA.

Wyrok NSA z dnia 11 stycznia 2013 r. (sygn. akt II OSK 1663/11), LEX nr 1341568.

Wyrok NSA z dnia 13 sierpnia 2014 r. (sygn. akt II OSK 1943/13) CBOSA.

Wyrok WSA w Warszawie z dnia 29 maja 2017 r. (sygn. akt II SA/Wa 1885/16), LEX nr 2321413.

Wyroku WSA w Warszawie z dnia 18 października 2017 r. (II SA/Wa506/17, Legalis).

Wyrok WSA w Warszawie z dnia 15 grudnia 2020 r. (sygn. akt II SA/Wa 964/20), LEX nr 3119149.

Źródła internetowe:

Institut Medycyny Pracy im. J. Nofera w Łodzi, *Zakres i częstotliwość badań profilaktycznych do celów Kodeksu Pracy. Materiały dla służby medycyny pracy, praca związana z użyciem broni palnej*, zob.: <https://npz.net.pl/wp-content/uploads/2020/04/Zakres-i-cz%2099%20stotliwo%209Bc-bada%2084.-Materia%2082y-edukacyjne-dla-lekarzy-smp.PRACA-ZWI%2084ZANA-Z-U%20BBYWANIEM-BRONI-PALNEJ.pdf>.

Interpelacja poselska nr 25770 T. Rzymkowski z 03.09.2018 r. do ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie przygotowywanych zmian w zakresie dostępu do broni, zob.: <https://sejm.gov.pl/sejm8.nsf/interpelacje.xsp?view=5&cat=Rzymkowski%20Tomasz&id=332>, (dostęp: 13.02.2021).

Komunikat Narodowego Funduszu Zdrowia, *Prawo do tajemnicy informacji z nim związanych*, strona NFZ, zob.: <http://www.kpk.nfz.gov.pl/index.php/pl/16-pl/kpk/35-prawo-pacjenta-do-tajemnicy-informacji-z-nim-zwiazanych.html> (dostęp: 29.08.2021).

